USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců Mgr. Michala Bobka a JUDr. Radana Malíka v právní věci žalobce: **T. N. D.**, zast. Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2176/2, Praha 3, proti rozhodnutí žalované ze dne 15. 9. 2022, č. j. CPR-18665-3/ČJ-2022-930310-V243, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 5. 12. 2022, č. j. 17 A 26/2022-48,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Žalobci byla rozhodnutím Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Karlovarského kraje (dále „prvostupňový orgán“), ze dne 4. 5. 2022, č. j. KRPK-21481-115/ČJ-2020-190022, podle § 50a odst. 2 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), uložena povinnost opustit území členských států Evropské unie. Prvostupňový orgán zjistil, že žalobce neoprávněně pobýval na území České republiky v období od 21. 1. 2019 do 6. 3. 2020. K vydání rozhodnutí o správním vyhoštění podle § 119 zákona o pobytu cizinců nepřistoupil, neboť důsledkem takového rozhodnutí by byl nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života žalobce. Žalovaná shora uvedeným rozhodnutím zamítla odvolání žalobce proti rozhodnutí prvostupňového orgánu a toto rozhodnutí potvrdila. Žalobu proti rozhodnutí žalované Krajský soud v Plzni (dále jen „krajský soud“) zamítl kasační stížností napadeným rozsudkem. Žalobce (dále „stěžovatel“) se kasační stížností domáhá zrušení rozsudku krajského soudu a vrácení věci tomuto soudu k dalšímu řízení.

[2] Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) se po konstatování přípustnosti kasační stížnosti zabýval její přijatelností ve smyslu § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), tedy otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Jedná se totiž o věc, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce (§ 31 odst. 2 s. ř. s.).

[3] Podstatný přesah zájmů stěžovatele Nejvyšší správní soud vymezil již v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS (k uplatnitelnosti zde

vyslovených názorů na současnou úpravu srov. např. rozsudek NSS ze dne 10. 6. 2021, č. j. 1 As 124/2021-28). Podstatný přesah bude dán pouze v případech, kdy se kasační stížnost (1) týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny v judikatuře Nejvyššího správního soudu anebo (2) právních otázek řešených dosavadní judikaturou rozdílně. Podstatný přesah zájmů stěžovatele bude dán (3) rovněž v případě potřeby učinit odklon od ustálené judikatury. Konečně bude kasační stížnost přijatelná (4) tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Zásadní pochybení v napadeném rozhodnutí bude shledáno především tehdy, pokud krajský soud nerespektoval ustálenou a jasnou judikaturu a nelze vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, nebo krajský soud v konkrétním případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zároveň však platí, že Nejvyšší správní soud není v rámci hodnocení přijatelnosti povolán přezkoumávat *jakékoliv* pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení *tak výrazné intenzity*, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. V rámci posouzení přijatelnosti také z povahy věci není místo pro plnohodnotný věcný přezkum napadeného rozhodnutí, tudíž se v uvedené souvislosti Nejvyšší správní soud omezuje na případy *zjevných* pochybení krajského soudu.

[4] Žádný z uvedených případů přijatelnosti není dán. Kasační stížnost je proto nepřijatelná.

[5] Stěžovatel v kasační stížnosti v prvé řadě namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Krajský soud tvrzeně nevypořádal žalobní námitku nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalované pramenící z absence hodnocení společného života stěžovatele s jeho nevlastním synem. K přezkoumatelnosti soudních rozhodnutí existuje ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu (srov. např. rozsudky ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003-130, č. 244/2004 Sb. NSS, ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004-62, či ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008-75; k rozsahu vypořádání žalobních námitek dále např. rozsudky ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64, či ze dne 28. 5. 2009, č. j. 9 Afs 70/2008-13; k intenzitě vad odůvodnění vedoucích ke zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost poté rozsudek ze dne 3. 7. 2018, č. j. 7 As 84/2018-46; ke smyslu soudního přezkumu správních rozhodnutí, jímž není stále opakovat již jednou vyřčené, a tomu odpovídající možnosti odkazovat na odůvodnění napadeného správního rozhodnutí v případech shody mezi názorem soudu a správního orgánu dále rozsudky NSS ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, č. 1350/2007 Sb. NSS, ze dne 2. 7. 2007, č. j. 4 As 11/2006-86, či ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012-47).

[6] Dále stěžovatel namítá nezákonnost napadeného rozsudku. Krajský soud se blíže nezabýval nejlepším zájmem nezletilých dětí stěžovatele, nesprávně rovněž posoudil přiměřenost dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života stěžovatele i jeho rodinných příslušníků. Stěžovateli nesprávně přičítal k tíži jeho odmítnutí vypovídat před správními orgány. Nevzal v potaz situaci na Velvyslanectví ČR v Hanoji ani snahu stěžovatele získat pobytové oprávnění pomocí upuštění od povinnosti osobního podání.

[7] Nejvyšší správní soud se opakovaně zabýval hodnocením přiměřenosti zásahu do práva na respektování soukromého a rodinného života podle čl. 8 Evropské úmluvy o lidských právech (dále „Úmluva“), potažmo čl. 7 Listiny základních práv Evropské unie,

v rámci rozhodování o uložení povinnosti opustit území členských států Evropské unie podle § 50a odst. 2 písm. b) a c) zákona o azylu v situacích, kdy by nepřiměřeným zásahem bylo rozhodnutí o vyhoštění. Mimo jiné dovodil, že „odklonění“ řízení o správním vyhoštění do řízení o povinnosti opustit území již v sobě obsahuje prvotní úvahu stran přiměřenosti (srov. rozsudek ze dne 23. 4. 2021, č. j. 3 Azs 45/2019-33). Rozhodnutí o povinnosti opustit území je v podstatě nejmírnějším opatřením pro cizince neoprávněně pobývajícího na území ČR. Na rozdíl od správního vyhoštění se nepojí se zákazem vstupu na území ČR. Proto bude nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života v důsledku vydání rozhodnutí o povinnosti opustit území zpravidla shledán pouze ve výjimečných situacích, které by ospravedlňovaly *naprostou nezbytnost přítomnosti cizince na území ČR* (srov. rozsudek NSS ze dne 24. 10. 2018, č. j. 1 Azs 296/2018-35). Zásadní okolností v případech typově obdobných projednávané věci je poté založení rodinného života *v době nejistého pobytového statusu* účastníka řízení (srov. citovaný rozsudek NSS č. j. 6 Azs 313/2020-40, dále rozsudek NSS ze dne 28. 2. 2014, č. j. 5 As 102/2013-31; obdobně srov. např. rozsudky Evropského soudu pro lidská práva ze dne 28. 5. 1985, *Abdulaziz, Cabales a Balkandali proti Spojenému království*, č. 9214/80, 9473/81, 9474/81, či ze dne 31. 12. 2006, *Rodrigues da Silva a Hoogkamer*, 50435/99). Výjimečnými okolnostmi svědčícími o nepřiměřenosti navrácení v případech vědomého budování rodinného života v nejistých podmínkách jsou poté podle judikatury NSS např. potřeba zvláštní péče poskytované cizincem rodinnému příslušníkovi nebo nepřiměřená délka zákazu pobytu (srov. např. rozsudky NSS ze dne 13. 1. 2021, č. j. 6 Azs 313/2020-40, či ze dne 22. 6. 2016, č. j. 5 Azs 39/2015-32). Významná z hlediska veřejného zájmu konkurujícího právu cizince na respektování rodinného života je též předchozí trestná činnost cizince a problematická pobytová historie na území (srov. např. citované rozsudky č. j. 1 Azs 43/2021-32, č. j. 7 Azs 374/2018-28 a č. j. 6 Azs 313/2020-40, dále rozsudek NSS ze dne 21. 9. 2022, č. j. 7 Azs 83/2021-30). V kontextu řízení podle § 50a zákona o pobytu cizinců se NSS rovněž vyjádřil ke konsolidaci situace na zastupitelském úřadu v Hanoji i k zohledňování pokusu cizince řešit situaci jiným způsobem (srov. např. citované rozsudky č. j. 1 Azs 296/2018-35 a č. j. 1 Azs 43/2021-32).

[8] Otázkou hodnocení nejlepšího zájmu dítěte v rámci posuzování přiměřenosti rozhodnutí o povinnosti opustit území podle § 50a zákona o pobytu cizinců se NSS taktéž opakovaně zabýval. V rozsudku ze dne 16. 3. 2020, č. j. 5 Azs 404/2019-28, konstatoval, že pokud se takové rozhodnutí dotýká nezletilých dětí, v souladu s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva k výkladu čl. 8 Úmluvy je nutno zohledňovat nejlepší zájem dítěte (srov. též citovaný rozsudek č. j. 6 Azs 313/2020-40, dále rozsudky Evropského soudu pro lidská práva ze dne ze dne 14. 1. 2016, *Mandet proti Francii*, č. 30955/12, a ze dne 18. 10. 2006, *Üner proti Nizozemsku*, č. 46410/99). To však neznamená, že by takový zájem musel vždy a za všech okolností převládnout nad konkurujícím veřejným zájmem. Povinnost zohledňovat nejlepší zájem dítěte znamená nezbytnost posuzovat, zda příslušné správní orgány a soudy skutečně věnovaly dostatečnou pozornost hledání spravedlivé rovnováhy mezi nejlepším zájmem dítěte a případným konkurujícím veřejným zájmem a zda tuto úvahu ve vydaných rozhodnutích dostatečně a přezkoumatelně vyjádřily (srov. citovaný rozsudek č. j. 1 Azs 43/2021-32).

[9] NSS dále v souvislosti s řízeními podle zákona o pobytu cizinců konstantně judikuje, že povinnost správních orgánů opatřovat podklady pro rozhodnutí a postupovat tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, je doplňována

povinností účastníků řízení poskytnout potřebnou součinnost, případně označit důkazy na podporu jejich tvrzení (srov. např. rozsudky ze dne 14. 3. 2019, č. j. 1 Azs 367/2018-34, či ze dne 16. 10. 2019, č. j. 7 Azs 374/2018-28, č. 3946/2019 Sb. NSS). V citovaném rozsudku č. j. 1 Azs 43/2021-32 poté NSS akcentoval povinnost cizince poskytnout veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti rozhodnutí, jak ukládá § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců.

[10] Kasační stížnost stěžovatele se tudíž týká otázek, k nimž *existuje judikatura* NSS. Soud tuto judikaturu *neshledává rozpornou*, rovněž *necítí potřebu se od ní odchýlit*. Nedospěl ani k závěru, že by krajský soud uvedenou judikaturu nerespektoval nebo při posouzení věci jinak *zásadním* způsobem pochybil, což by mohlo negativně zasáhnout do hmotněprávního postavení stěžovatele. Stěžejní žalobní námitky krajský soud vypořádal, vč. tvrzeně opomenuté námitky nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného. Přiměřenost rozhodnutí o povinnosti opustit území Evropské unie včetně zájmů dětí stěžovatele hodnotil v intencích citované judikatury, v podrobnostech odkázal na zevrubné posouzení přiměřenosti správních orgánů. Nepochybil ani při konstatování, že nezjištění případných bližších okolností ohledně stěžovatelova soukromého a rodinného života jde na vrub stěžovatele kvůli jeho odmítnutí součinnosti ve správním řízení.

[11] Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[12] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, část III. 4.) Stěžovatel v řízení úspěch neměl. Nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který by jinak měl právo na náhradu nákladů řízení, žádné náklady v řízení o kasační stížnosti nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly. Žádný z účastníků proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. května 2023

JUDr. Barbara Pořízková
předseda senátu